

HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ UK

ŘÍZENÍ A SUPERVIZE V SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNICKÝCH ORGANIZACÍCH

Jméno autorky práce	Bc. Dominika Vacková
Název práce	Důstojné umírání a péče v závěru života v pobytových službách pro seniory v okrese Rychnov nad Kněžnou
Autor posudku – jméno	Mgr. Pavla Povolná, Ph.D.
Vedoucí práce /oponent	Mgr. Pavla Povolná, Ph.D.
Rok obhajoby	2024
Specializace – Program řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích	

1. Hodnocení volby tématu práce (relevance k oboru, originalita)	☒ výborně ☐ b) velmi dobře ☐ c) dobře ☐ d) nevyhovující
Odůvodnění:	Autorka zvolila pro hlavní téma práce oblast, ve které se profesně pohybuje – totiž: prostředí pobytových zařízení sociálních služeb. Relevance ke studijnímu programu Řízení v sociálních a zdravotnických organizacích je tedy zřejmá, v uchopení jednotlivých kapitol teoretické a praktické části práce se odráží využití znalostí a dovedností nabytých studiem (zejména pak řízení lidských zdrojů, etika ve zdravotních a sociálních službách, právní aspekty institucionalizované péče, možnosti využití výzkumných metodologií a technik). Originalita práce je ve specifitě a lokalizaci tématu, ovšem s využitím a zakotvením v již existujících dokumentech autorů a institucí působících v souvisejících oblastech (paliativní péče, „lidskoprávní“ dokumenty, zásadní právní předpisy týkající se poskytování zdravotní a sociální péče).
2. Hodnocení formulace hlavního cíle práce	☒ výborně ☐ b) velmi dobře ☐ c) dobře ☐ d) nevyhovující
Odůvodnění:	Hlavní cíl práce je jasně formulován v Abstraktu: „zjistit, jakým způsobem je v zařízeních pro seniory v rychnovském okrese zajištěno důstojné umírání a péče v závěru života“. Cíl je zopakován v Úvodu a opět v závěrečné diskuzi, kde jsou též formulovány dvě výzkumné otázky, od něj odvozené (1/ „Jaké povědomí o paliativní péči má vedoucí sestra a vedoucí sociální pracovnice daného zařízení poskytovatele sociálních služeb.“ A 2/ „Poskytují zařízení paliativní péči, nebo využívají jejich prvků?“)
3. Hodnocení provázanosti kapitol a struktury práce	☐ a) výborně ☒ velmi dobře ☐ c) dobře ☐ d) nevyhovující
Odůvodnění:	Práce je přehledná, rozdělena na část teoretickou (36 stran) a praktickou (26 stran), doplněná o diskuzi, závěrečný souhrn výzkumu. Text má logickou strukturu a návaznost, teoretická část je věnována důležitým tématům a pojmům souvisejícím s hlavním tématem práce – závěr života (důstojnost, paliativní péče, předem vyjádřená přání, eutanazie, dystanazie). V úvodu do Teoretické části práce (pojetí důstojnosti str. 12) autorka popisuje téměř výhradně oblast zdravotní péče a význam role „předávání přání pacienta zdravotnickým pracovníkům“, na vazbu tématu do prostředí sociálních služeb (hlavní téma práce) lze usuzovat z použití termínu „klient“, který se v této pasáži ovšem vyskytuje pouze jednou. Empirickou část autorka uvádí popisem metodologie (kvalitativní) a využitím technik pro získání dat a jejich pozdější analýzu a interpretaci.
4. Hodnocení práce se zdroji, včetně zahraničních(?), míra vyjasnění pojmů, teoretické zpracování	☐ a) výborně ☒ velmi dobře ☐ c) dobře ☐ d) nevyhovující
Odůvodnění:	Autorka pracuje adekvátně se zdroji, přiložený seznam obsahuje knižní zdroje (40), včetně elektronických (19) minimum zdrojů je cizojazyčných (3), zapracován je i separátní seznam

	legislativních dokumentů (6). Použitou terminologii náležitě vyjasňuje, pojmy dává do kontextu s jejich využitím a obsahem. Nechybí přehled obsahu práce a seznamy: zkratk, tabulek (1), obrázků (1).
5. Hodnocení metodologického uchopení a jeho zdůvodnění, etické aspekty výzkumu	☒ výborně ☐ velmi dobře ☐ dobře ☐ nevyhovující
Odůvodnění:	Autorka zvolila přístup kvalitativní metodologie, metodu tématické analýzy, v rámci níž využila metody otevřeného strukturálního kódování dat získaných z polostrukturovaných rozhovorů s deseti informantkami z pěti zařízení poskytujícími sociální služby pro seniory. Vždy byla zastoupena vedoucí sestra a vedoucí sociální pracovnice zařízení. Data získaná z rozhovorů autorka postupně kódovala a následně kategorizovala.
6. Hodnocení zpracování a interpretace výsledků výzkumu	☐ výborně ☒ velmi dobře ☐ dobře ☐ nevyhovující
Odůvodnění:	<p>Výsledky výzkumu autorka shrnuje na str. 77 jako odpovědi na výzkumné otázky. Z interpretace výsledků výzkumného šetření vyplývá, že jak vedoucí sestry, tak vedoucí sociální pracovnice jsou velmi dobře informovány o tom, co je paliativní péče, a co obnáší. Obě skupiny informantek zmiňují důstojnost a zajištění analgezie jako základní atributy péče. Zajímavý je rozdíl ve vnímání pojmu paliativní péče a naplňování jeho obsahu sestrami, které (podle interpretace výsledků výzkumu) spojují paliativní péči s nevyléčitelným onemocněním a kladou v dalších aspektech důraz spíše na „komfortní“ aspekty péče (zajištění pohodlí, klidu). Sociální pracovnice zdůrazňují kvalitu života, respekt k umírajícímu jako k lidské bytosti – nejen jako k „objektu péče“, a význam vztahů a prostředí, včetně možnosti trávit čas s blízkými.</p> <p>Druhá výzkumná otázka byla směřována na způsob poskytování paliativní péče v jednotlivých zařízeních a zájem profesionálů se v paliativní péči vzdělávat. Je důležité připomenout, že v žádném ze zařízení, kde výzkum autorky probíhal, nemělo dosud zavedený model poskytování paliativní péče, až na jedno zařízení (resp. jeho vedení) však všichni poskytovatelé usilují o postupné zavedení paliativní péče do vlastní praxe, s tím přímo úměrně souvisí i vůle a ochota profesionálů se vzdělávat.</p>
7. Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce	☐ výborně ☒ velmi dobře ☐ dobře ☐ nevyhovující
Odůvodnění:	Cíl práce harmonizoval s cílem formulovaným v empirické části práce a autorka v Diskuzi popisuje jeho naplnění, a to zejména pomocí odpovědi na výzkumné otázky, které byly k cíli vztaheny. Autorka na základě odpovědi účastníků výzkumu interpretuje dosažení cíle konstatováním, že péče v závěru života v pobytových zařízeních sociálních služeb v okrese Rychnov nad Kněžnou je již zažitým standardem. Dlužno podotknout, že to není totéž, co standardizace paliativní péče v pobytových zařízeních sociálních služeb. Této skutečnosti si je ale autorka dobře vědoma (také z pozice vedoucí sociální pracovnice a účastnice jednání „kulatého stolu“ k tématu závěru života seniorů v sociálních službách). Cenné je proto (zejména pro další diskuzi odborníků ze zdravotnictví i sociální práce ke standardizaci paliativní péče) zařazení názoru vedení jednoho ze zařízení, které zavádění metod paliativní péče již předem odmítá jako módní trend, s argumentem, že „zařízení poskytuje důstojné umírání bez nálepky poskytování paliativní péče“.
8. Hodnocení formální stránky práce	☐ výborně ☒ velmi dobře ☐ dobře ☐ nevyhovující
Odůvodnění:	Práce splňuje všechny formální náležitosti diplomové práce. Hrubé chyby pravopisné jsou v textu dohledatelné např. na str. 79: „Jednotlivá zařízení považují prvky paliativní péče jako samozřejmost v poskytování služby a někdy ani nevěděli...“ A pokračuje ...“ většina zařízení, které se nachází .....“ Nekorektní tvar sousloví je na str. 17, ve výčtu typů demence: „nenápadná začátek“.
9. Hodnocení přínosu práce pro praxi	☐ výborně ☒ velmi dobře

		c) dobře
		d) nevyhovující
Odůvodnění:	Význam práce pro praxi má převážně deskriptivní hodnotu, formulovanou v Závěru práce, totiž konstatováním kde, kým a v jakém rozsahu je zajišťováno důstojné umírání v pobytových zařízeních sociálních služeb pro seniory. Možné doporučení pro praxi (standardizaci procesů) autorka skryla v závěru práce pod interpretaci vlastního vnímání potřeb praxe („sjednocení přístupů“) pro vyvarování se chyb poskytovatelů péče v budoucnu, nebo podmínková prohlášení: „paliativní péče, nebo péče v závěru života by mohla rozšířit současné standardy kvality v sociálních službách a stát se tak 16. standardem.“ Jako další doporučení zaniklo v textu možné „rozšíření standardu 2, který upravuje ochranu práv uživatelů...“ Pozitivní je, že autorka si uvědomuje své limity a moc měnit znění právních předpisů, negativní zprávou je, že chybí ambice komunikovat návrhy změn např. s profesními organizacemi, které vyjednávací sílu pro přesvědčení zákonodárce mají.	
10. Otázky k obhajobě	Na str. 80 (Diskuze) popisujete řešení situace postupného „odcházení“ klienta s demencí při jeho subjektivním vnímání a interpretaci situace – „že zrovna nastupuje do školy“. Popište, prosím, konkrétně mechanismus a nástroje, jak „by se dalo předcházet tomuto problému včasným zjišťováním přání klienta spojených s péčí v závěru života“?	
11. Celkové zhodnocení práce		a) výborně
		☒ velmi dobře
		c) dobře
		d) nevyhovující
Odůvodnění:	Práce je přínosem pro sociální pracovníky působící v pobytových zařízeních sociálních služeb, poskytuje dobrý základ/ přehled současné situace v procesu standardizace paliativní péče v pobytových zařízeních sociálních služeb. Implicitně (pro čtenáře) zaznívají v textu otázky, zda péče v závěru života je totéž, co péče paliativní, zda je nutné péči v závěru života standardizovat, zda je to vůbec možné a žádoucí a jaká konkrétní doporučení pro současnou praxi by mohla pro tuto oblast zaznít – jinými slovy: co by mohlo nyní přispět ke kvalitě péče v závěru života klientů poskytovatelů sociálních služeb a ujištění profesionálů o možnostech získat potřebné informace, oporu a nástroje k tomu, aby takovou kvalitu péče mohli zajistit.	

.....
podpis autora posouzení

Dne: 11.6.2024

